

[Jørgen Jørgensen.]

givning også på dette område. Det er klart, at det ikke er tilfredsstillende for en rigsdag at give bemyndigelser til en minister at regere på. Derfor har jeg også med tilfredshed været med til i vareforsyningsudvalget at arbejde på at få bemyndigelser afviklet og erstattet med lovgivning på alle områder, hvor det skønnes forsvarligt, og under arbejdet i vareforsyningsudvalget er vi jo virkelig nået vidt med hensyn til at finde områder, der med god saglig grund kunne tages bort fra bemyndigelserne og erstattes med en normal lovgivning. Jeg vil tro, at når vareforsyningsudvalgets gennemgang af loven er tilendebragt, så vil vi være nået til, at en meget væsentlig del af de bemyndigelser, som hidtil har eksisteret, navnlig bemyndigelser til andre ministre end handelsministeren, kan undværes. Også jeg finder anledning til, som det blev gjort i går, at takke de ministre, der har haft sådanne bemyndigelser fra rigsdagen, fordi de så beredvilligt har medvirket til at vende tilbage til normal lovgivning, så snart det viste sig ikke at være påkrævet med bemyndigelser, som har været nødvendige under de særlige forhold, vi hidtil har haft.

Den højtærede handelsminister fremsatte i sin fremsættelsestale et par principielle bemærkninger om visse politiske systemers muligheder for at kunne benyttes i den fremtidige udvikling i Europa, og den højtærede handelsminister udtalte som sit synspunkt, at han ikke troede på og ikke mente, at der ville være tilslutning til, at det, ministeren kalder den kapitalistiske, liberalistiske samfundsordning, kunne komme til at danne grundlag for den økonomiske udvikling i samfundet i fremtiden.

Nu er det vel kun meget få, der mener, at en udpræget og ortodoks liberalistisk samfundsopfattelse vil være tilfredsstillende i vort moderne samfund, men jeg er også tilbøjelig til at tro, at der er forholdsvis få, der tror på, at den almindelige socialistiske samfundsordning er velegnet til at klare tidens problemer. Jeg tror derfor ikke, det bliver disse rene systemer, der bliver grundlæggende i samfundsudviklingen i de vesteuropæiske kultursamfund. Jeg tror, det bliver en samvirken mellem disse systemer.

Jeg vil også gerne gøre den højtærede handelsminister opmærksom på een ting, da ministeren er så villig til at kassere det liberalistiske, kapitalistiske samfundssystem, som ministeren siger, nemlig at det dog indtil denne dag ikke i noget land har

været muligt at opretholde det, som er det grundlæggende for alt demokrati, den åndelige, personlige og politiske frihed, at opretholde disse frihedsrettigheder og frihedsgoder på samme tid, som man på økonomiske områder indretter sig efter socialistiske, marxistiske principper, og jeg tvivler på, at disse to ting kan forenes; der er indtil nu ingen eksempler på; at det er muligt. Der, hvor man har gennemført de socialistiske, marxistiske principper, har man ladet hånt om det, vi her i landet anser for det væsentligste i alt demokrati. Jeg tror derfor ikke, at den højtærede minister skal være altfor sikker på, at fremtidsudviklingen vil gå efter disse rent ortodokse principper. Jeg værdsætter i høj grad den højtærede ministers fordomsfri vurdering af problemerne, når vi står overfor praktiske ting i vareforsyningsudvalget og med hensyn til lovgivning her i rigsdagen. Der er naturligvis ikke noget at sige til, at den højtærede minister, når han skriver partiprogrammer, i højere grad holder sig til principperne, men jeg sætter mere pris på den højtærede minister i det praktiske, daglige arbejde, end når han giver sig af med at være forfatter til politiske programmer. Jeg tror også, at han udretter mere i det daglige politiske arbejde end som skribent i så henseende.

Jeg indser iøvrigt ikke rigtig nytten af, at folketinget igen i dag indgående diskuterer landets almindelige økonomiske stilling. Jeg synes ikke, det er praktisk, at vi en gang om ugen debatterer landets økonomiske politik. Noget særlig nyt er det efterhånden meget vanskeligt at sige om disse problemer, og særlig fremmende for det saglige arbejde tror jeg heller ikke det er. Det er naturligvis rigtigt, at handelspolitikken og spørgsmålet om landets valutamæssige stilling i allerhøjeste grad har tilknytning til den økonomiske og finansielle indenrigspolitik. Købekraften i landet, befolkningens mulighed for at efterspørge varer er af afgørende betydning, når man skal overveje liberaliseringen og frigørelsen af handelen. Men der er om disse forhold i de sidste uger sagt omtrent alt, hvad der kan siges, så partiernes stilling nu er så nogenlunde klar. Der står to principielle synspunkter overfor hinanden; det er fremhævet i dag, og det er fremgået af de drøftelser, der er foregået her i tinget gennem det sidste halve år. Der står det konservative synspunkt, som er, at man skal begrænse købekraften og derigennem efterspørgslen efter varer ved at stramme kreditten, ved at begrænse likviditeten med deraf følgende renteforhøjelse og deraf følgende begræns-